

VOORSTEL WERKWIJZE ALV VVAB

voorstel bestuur VVAB t.b.v. Algemene Leden Vergadering van 28 mei 2016

Inleiding

Directe aanleiding voor deze notitie ligt in de vragen in de Algemene Leden Vergadering (ALV) van de VVAB van 25 april 2015 n.a.v. wijziging van de Statuten.

Bij het opstellen van onderstaande voorstellen is het dagelijks bestuur uitgegaan van de volgende *overwegingen*:

- De leden moeten invloed kunnen uitoefenen op de koers en het bestuur van de vereniging, zowel binnen als buiten de ALV.
- De bevoegdheden van de ALV moeten goed tot hun recht kunnen komen.
- Regels zijn nodig ter waarborging van de zorgvuldigheid en kwaliteit van de besluitvorming en de slagkracht van de vereniging. Regels zijn er ook om op terug te kunnen vallen in geval van onenigheid of conflict.
- Beoordeling van de noodzaak en de aard van de regels is belangrijker dan de plek waar deze worden vastgelegd.
- De keuze voor vastlegging in Statuten, HR of bestuursbesluit hangt mede af van de mate waarin de regels moeten kunnen inspelen op veranderende inzichten en omstandigheden, onverlet de wettelijke voorschriften ter zake.

TOTSTANDKOMING BESTUUR

Door een aantal leden van de vereniging is tijdens de ALV van 25 april 2015 aangedrongen op meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de samenstelling van het bestuur. Het bestuur heeft toegezegd zich hierover te zullen beraden.

Op basis van de in 2015 herziene, versoepelde bepalingen is niet alleen het zittende bestuur bevoegd om een bestuurslid voor te dragen, maar ook (tenminste) 10% van de leden (art. 4, lid 3). Dat is nog steeds een vrij hoge drempel (bij 3000 leden: 300). Ervan uitgaande dat alle huidige en toekomstige bestuursleden zich inzetten voor het realiseren van de statutaire doelstellingen en de ALV zich bewust is van het belang van principes als 'slagvaardigheid' en 'continuïteit van bestuur', bestaat er bij nader inzien geen bezwaar tegen verdere verlaging van de drempel om als leden een kandidaat voor te dragen. Het bestuur is te allen tijde bevoegd het overnemen van een dergelijke voordracht gemotiveerd te ontraden. Voor het uitzonderlijke geval dat het zittende bestuur meent dat met de voorgedragen kandidaat niet (goed) valt samen te werken of dat er andere overwegende bezwaren zijn, kan het bestuur de voordracht beargumenteerd afwijzen. Verder kan in de voorfase van het benoemen van nieuwe bestuursleden explicieter worden voorzien in betrokkenheid van de leden bij het zoeken van geschikte kandidaten.

VOORSTEL 1

Ten aanzien van de voordracht van bestuursleden wordt, aanvullend op de huidige bepalingen, het volgende geregeld:

1. Elk lid kan het bestuur attenderen op een potentieel geschikte bestuurskandidaat. In geval van een inhoudelijk gemotiveerd voorstel, krijgt het desbetreffende lid te horen wat het bestuur daarmee gaat doen, c.q. heeft gedaan.

2. Vijftig leden kunnen gezamenlijk een voordracht doen. De voordracht dient, ondertekend door deze leden, te worden overlegd aan het bestuur, zes weken voorafgaande aan de ALV waarin over aanvulling van het bestuur wordt besloten.

3. Het bestuur kan deze voordracht van een advies voorzien.

4. Bij overwegende bezwaren van het bestuur tegen de voorgedragen kandidaat kan het bestuur de voordracht (gemotiveerd) afwijzen.

5. Bespreking van een voordracht van personen vindt plaats in het vertrouwelijke deel van de ALV. De kandidaat is daar niet bij aanwezig. Als om stemming wordt gevraagd, geschiedt deze schriftelijk. De stemming is vertrouwelijk.

HERKIESBAARHEID BESTUURSLEDEN

Een aantal leden heeft tijdens de ALV te kennen gegeven de herkiesbaarheid van bestuursleden te willen maximeren. Hoewel een zeer ruime meerderheid daar niet in meeging, heeft het bestuur toegezegd daar nog een keer naar te kijken.

Het bestuur is van mening dat het niet wenselijk is de mogelijkheid om te worden herkozen te beperken. Het voordeel van verplichte 'wisseling van de wacht' -die normaliter ook al plaats vindt- weegt minder zwaar dan het nadeel dat noch het bestuur, noch de ALV bij machte is een waardevolle bestuurder -die wel beschikbaar is maar niet herkiesbaar- voor het bestuur te behouden. *De ALV kan in voorkomend geval zelf beoordelen of zij iemand wil herbenoemen.*

VOORSTEL 2

De bepaling 'Een bestuurslid kan worden herkozen' (art. 4, lid 1) wordt gehandhaafd.

QUORUM

De Statuten kennen geen quorum (= minimaal aantal aanwezige/stemmende leden), noch om de ALV te kunnen openen en te kunnen beraadslagen, noch om besluiten te kunnen nemen, c.q. te kunnen stemmen. Tijdens de vorige ALV is hier aandacht voor gevraagd. Het bestuur heeft toegezegd dit punt mee te nemen.

Het bestuur vindt het geen probleem dat er geen *aanwezigheidsquorum* is vereist om te kunnen vergaderen. In geval van een lagere opkomst dan gewenst, biedt dat de ruimte om de ALV toch te openen en te besluiten om een of meer geagendeerde onderwerpen te bespreken.

Het ontbreken van een *stemquorum* betekent dat er ongeacht het aantal stemmende leden besluiten genomen kunnen worden, dus ook bij een lage opkomst. Nadeel zou kunnen zijn dat er minder zicht is op het draagvlak voor de genomen besluiten en dat een kleine groep mensen makkelijker tot koerswijziging zou kunnen 'besluiten'. Desalniettemin kiest het bestuur voor continuering van de huidige quorum-vrije ALV. Daarbij heeft het bestuur het volgende overwogen: a) zo lang de VVAB bestaat heeft het ontbreken van een quorum niet tot serieuze draagvlak-problemen of calamiteiten geleid, b) bij besprekingen in de ALV gaat het om (beoordeling van) de kwaliteit van de argumentatie en de afweging; het bestuur vertrouwt daarop, c) in het onverhoopte geval van tegenstellingen, c.q. strijd, binnen de vereniging hebben alle 'partijen' belang bij een hoge opkomst en mag verwacht worden dat de leden daar oog voor hebben, en d) de statutaire bepalingen betreffende het bestuur en de ALV bevatten voldoende garanties tegen eventuele 'coup-pogingen'.

VOORSTEL 3

Er wordt geen quorum geïntroduceerd.

STEMPROCEDURE

Er is geen voorgeschreven stemprocedure. Het bestuur zou daar ook naar kijken.

Het ontbreken van een *stemprocedure* wordt niet als een groot gemis ervaren. Als er al gestemd wordt (anders dan bij acclamatie) dan geschiedt dat bij handopsteken (of schriftelijk) en is een voorstel aangenomen als de meerderheid daar vóór heeft gestemd. Maar om te voorkomen dat een minderheid van de aanwezige leden besluiten kan nemen -in geval van veel onthoudingen, resp. blanco stemmen- verdient het de voorkeur een absolute meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor te schrijven.

VOORSTEL 4

Een voorstel is aangenomen als daar *tenminste de helft plus één* van het totaal aantal uitgebrachte stemmen -waaronder begrepen onthoudingen, c.q. blanco stemmen- op zijn uitgebracht.

LEDENRAAD

Eén van de leden heeft schriftelijk gepleit voor het introduceren van een ledenraad, met als doel 1) voorkomen dat een “relatief klein aantal leden een coup kan plegen”, en 2) vergroten van de betrokkenheid van de leden.

Het introduceren van een ledenraad kan in principe op twee manieren worden vormgegeven: 1) als extra orgaan tussen de ALV en het bestuur, en 2) als hoogste orgaan van de vereniging, ter vervanging van de huidige ALV.

De kans op een (succesvolle) coup-poging in de ALV is naar het oordeel van het bestuur niet erg groot. In geval van verkiezing van een ledenraad wordt de kans daarop wellicht nog kleiner, maar de organisatie van de VVAB wordt dan complexer en niet perse democratischer. De leden kunnen hun stem doen gelden via hun (gekozen) vertegenwoordigers, maar komen daarmee -zeker in het tweede geval- meer op afstand te staan. In geval van interne tegenstellingen en conflicten verplaatst de strijd zich naar de ledenraad. Dat kan goed gaan, maar net zo goed fout. In diverse organisaties is de ledenraad van weinig of geen meerwaarde gebleken en juist opgedoekt. Het model van de ledenraad past meer bij een veel omvangrijker organisatie als de ANWB, waarbij het realiseren van meer directe democratie schier onmogelijk is.

Het bestuur kiest voor het huidige model, met voldoende waarborgen tegen een ‘coup’ en met meer aandacht en mogelijkheden voor betrokkenheid van de leden bij belangrijke (beleids)issues.

VOORSTEL 5

Er wordt *geen ledenraad* geïntroduceerd.

BETROKKENHEID LEDEN

In het huidige digitale tijdperk geven hoe langer hoe meer mensen hun mening over van alles en nog wat (b.v. via Facebook en Twitter). Dat is binnen de VVAB niet anders. Sommigen willen meer dan alleen hun mening geven en kiezen voor participatie. Binnen de VVAB zijn er diverse mogelijkheden voor communicatie en participatie. Om te kunnen beoordelen of die toereikend zijn volgt eerst een opsomming.

- Er is een *ledenblad* ‘*Binnenstad*’, waarmee de leden op de hoogte blijven van ontwikkelingen op het gebied van erfgoed en balans, en waarin voor de VVAB relevante thema’s worden uitgediept. Meer ‘human interest’ zou het blad nog aantrekkelijker kunnen maken. De redactie wordt samengesteld door het bestuur en draagt redactionele verantwoordelijkheid.

- Er is een *VVAB-site*, die actuele informatie biedt op de terreinen van de vereniging en waar allerhande dossiers en standpunten kunnen worden geraadpleegd. Op deze site kunnen reacties worden geplaatst.

- De 'homepagina' kent een *meningspeiling* over mogelijk omstreden voornemens en besluiten die betrekking hebben op voor de VVAB relevante thema's en ontwikkelingen. Van de mogelijkheid om zo'n thema (of een ander thema) in debat-vorm uit te diepen, kan meer gebruik worden gemaakt.
- De VVAB kent een *Twitter*- en een *Facebook*-account. Deze sociale media kunnen door iedereen worden gevolgd en zijn dus niet exclusief voor onze leden. Op de Facebook-pagina kan iedereen berichten plaatsen. De huidige leden maken er nog weinig gebruik van, hoewel de pagina wordt geadverteerd op onze website.
- Van tijd tot tijd organiseert, of doet de VVAB mee aan een *symposium (e.d.)*, dat toegankelijk is voor de leden. Jaarlijks organiseert de VVAB een activiteit in het kader van de 'Amsterdamdag'.
- De leden kunnen deelnemen aan *excursies, lezingen* e.d. De mogelijkheid om suggesties aan te dragen bij de excursie-commissie lijkt nog onvoldoende bekend bij de leden. De excursiecommissie juicht hand- en spandiensten door de leden van harte toe.
- Er is een maandelijks *borrel* waar korte inleidingen en compacte discussies plaatsvinden en waar de leden onderlinge contacten kunnen leggen en bestuursleden aan hun jasje kunnen trekken.
- Er zijn naast de *excursiecommissie* momenteel vier vaste werkgroepen, die worden gevormd door actieve leden: de Werkgroep Waakhond, de Werkgroep Balans, de Werkgroep Water en de Werkgroep Bestemmingsplannen (slapend)¹. Werkgroepen worden ingesteld door het bestuur, óf op initiatief van het bestuur zelf óf op voorspraak van actieve leden, zoals de Werkgroep Gebiedsplannen. Deze laatste werkgroep, die bestaat uit leden afkomstig uit de vijf gebieden van stadsdeel Centrum, is recentelijk ingesteld, na een jaar proefdraaien. Deze wordt naar verwachting in de loop van 2016 aan het arsenaal van vaste werkgroepen toegevoegd.
- Er is een *bestuur* bestaande uit vrijwilligers binnen de vereniging, die op een of meer terreinen hun sporen hebben verdiend en die zijn geselecteerd op kwaliteiten die van belang zijn voor een op behoud van erfgoed en balans gerichte organisatie en voor een slagvaardig en harmonieus opererend bestuur. Kandidaat-bestuursleden worden gescout en kunnen na een of meer gesprekken worden voorgedragen ter vervulling van vacatures in het bestuur (zie paragraaf 'Totstandkoming Bestuur').
- Onlangs is er onder de leden een *enquête* gehouden om meer zicht te krijgen op de 'bagage' en participatiewensen van onze leden. Vervolginitiatieven zijn in voorbereiding.

De VVAB is een *doelorganisatie van vrijwilligers, een erfgoedvereniging* die primair staat voor behoud en bescherming van een monumentale en leefbare binnenstad.

Een vrijwilligersvereniging staat of valt met de actieve inzet van zijn leden. De participatie staat echter *altijd in dienst van* het realiseren van de doelen van de vereniging. Juist in een groeiende vereniging als de VVAB dient wildgroei van activiteiten te worden voorkomen² en is afstemming en focus van cruciaal belang. Dit is nodig om de slagvaardigheid van de vereniging te waarborgen en haar invloed op relevante ontwikkelingen en politieke besluiten te vergroten.

¹) Het bestuur is van plan de Werkgroep Bestemmingsplannen op te heffen en haar centrale taak -het volgen en bewaken van herziening/wijziging van bestemmingsplannen- te verdelen over de Werkgroep Waakhond (m.n. wijziging bouwmogelijkheden/-voorschriften en regels binnentuinen/groen), de Werkgroep Balans (m.n. functiewijziging en gebruiksvoorschriften) en de Werkgroep Water (wijziging bestemmingsplan water en overige water-gerelateerde bestemmingsplanwijzigingen).

²) Ten aanzien van nieuwe ledeninitiatieven heeft het bestuur eerder het volgende standpunt ingenomen: "Ook anderszins wordt eigen initiatief op prijs gesteld, maar activiteiten onder de vlag van de VVAB zijn altijd onderworpen aan instemming van het (dagelijks) bestuur. Dit om de coherentie, de efficiency en effectiviteit van de interventies van de VVAB te waarborgen." (Bestuur 20 mei 2015)

De vereniging doet het bepaald niet slecht en krijgt hoe langer hoe meer voet aan de grond bij gremia waar dat eerder niet altijd het geval was (BC Centrum, B&W Amsterdam, Amsterdam City, e.d.). *Gerichte participatie* van de leden kan de 'beweging' van de VVAB verder versterken. De aanzetten daartoe liggen besloten in de dingen die we al doen, maar kunnen nog wel een push gebruiken. Zo zouden we tussen de bedrijven door een of meer ledenvergaderingen kunnen organiseren die tot doel hebben om verder in te zoomen op thema's die nog onvoldoende zijn doorgesproken en uitgediept en/of waarover door het bestuur hoe dan ook een eenduidig standpunt zal moeten worden ingenomen. Dat *verhoogt de betrokkenheid van de leden bij het beleidsdebat en leidt naar verwachting tot meer (actief) draagvlak.*

VOORSTEL 6

Het bestuur organiseert zo nodig, samen met actieve leden, een of meer *bijzondere ledenvergaderingen*, met name voor geïnteresseerden in een bepaald onderwerp. Bij voorkeur een complex onderwerp waar de VVAB nog een definitief standpunt over moet innemen of waar nadere verdieping en afweging op zijn plaats is. De leden kunnen onderwerpen aandragen. De selectie geschiedt door het bestuur, rekening houdend met criteria als urgentie en aanwezigheid van vrijwilligers om de ledenvergadering inhoudelijk en organisatorisch te helpen voorbereiden.

WERKGROEP

Het voordeel van de statutair voorgeschreven deelname van een bestuurslid aan de werkgroep is dat er korte lijnen zijn tussen werkgroep en bestuur, wat kan bijdragen aan een goede afstemming en stroomlijning van de werkzaamheden, zowel procedureel als inhoudelijk. Als het bestuurslid ook voorzitter is van de werkgroep kan dat bestuurslid met meer gezag de door de werkgroep voorbereide bestuursstandpunten uitdragen. Een nadeel kan zijn dat het bij inhoudelijke tegenstellingen tussen werkgroep en bestuur voor het bestuurslid lastig is om rollen te scheiden en niet in een spagaat te belanden. Soms kan het wenselijk zijn om bij instelling van een (tijdelijke) werkgroep/commissie daar geen bestuurslid in te benoemen, óf uit praktische overwegingen óf ter wille van een zo onafhankelijk mogelijke advisering. Het bestuur weegt de voordelen van de huidige constructie zwaarder dan de nadelen en zal in de regel, zeker in geval van de vaste werkgroepen, een bestuurslid benoemen. In incidentele gevallen kan het nodig en nuttig zijn dat niet te doen. In dat geval wordt voor de afstemming een bestuurder aangewezen als contactpersoon.

VOORSTEL 7

In elke werkgroep en commissie wordt een bestuurslid benoemd. Het bestuur kan daar in voorkomend geval van afzien. Alsdan wijst het bestuur een contactpersoon aan.

IMPLEMENTATIE

VOORSTEL 8

- Tenzij de uitwerking van de voorstellen die de ALV betreffen materieel afwijkt van de besluiten van de ALV, wordt de tekst vastgesteld door het bestuur onder mandaat van de ALV, nadat die tekst eerst in concept op de website is geplaatst.
- De voorstellen treden in werking op de dag na vaststelling, tenzij het statutenwijzigingen betreft die nog gepasseerd moeten worden.
- De notaris wordt om advies gevraagd over de juridische uitwerking van de voorstellen.